

ตารางวัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ เรื่องสำคัญที่พ่อแม่ต้องรู้

ดูแลลูกตามช่วงวัย

บทความ

มี.ค. 3, 2020

“วัคซีน” เป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของสุขภาพ ในการกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ปกป้องลูกจากเชื้อโรค และลดโอกาสการเจ็บป่วยต่าง ๆ ได้ เด็กควรได้รับการฉีดวัคซีนพื้นฐานตามวัยตั้งแต่แรกเกิดไปจนกระทั่งโดยอย่างน้อยถึงวัย 12 ปี ซึ่งในปัจจุบันได้มีการคิดค้นพัฒนา วัคซีนพื้นฐาน วัคซีนเสริม เพื่อครอบคลุมและปกป้องเชื้อโรคได้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อเด็ก ๆ จะได้เตรียมความพร้อมที่จะเติบโต มีสุขภาพแข็งแรง มีพัฒนาการรอบด้านที่ดีสมวัย

สรุป

- การฉีดวัคซีนให้เด็กเป็นสิ่งจำเป็นมาก วัคซีนเป็นหนึ่งในตัวช่วยสำคัญที่กระตุ้นภูมิคุ้มกัน เสริมเกราะป้องกันเชื้อโรคให้ลูก วัคซีนฉีดได้ตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่ ในแต่ละช่วงวัยจะมีวัคซีนแตกต่างกัน ซึ่งจะฉีดสำหรับช่วงวัยนั้น ๆ
- วัคซีนมี 2 ประเภทคือ 1. วัคซีนขั้นพื้นฐาน เป็นวัคซีนหลักที่กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคติดต่อในเด็กแห่งประเทศไทย แนะนำให้คุณพ่อคุณแม่ พาเด็ก ๆ ไปรับวัคซีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตามวัย 2. วัคซีนเสริม คือ วัคซีนที่นอกเหนือจากวัคซีนขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
- คุณพ่อคุณแม่สามารถพาเด็ก ๆ เข้ารับวัคซีนพื้นฐานได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เช่น โรงพยาบาลของรัฐ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ควรพาลูกไปฉีดวัคซีนให้ตรงตามนัด ในกรณีที่พาไปล่าช้า หรือลืมนัด สามารถขอเข้ารับบริการได้ ก่อนไปฉีดวัคซีนควรเตรียมสมุดสุขภาพ หรือสมุดฉีดวัคซีนให้พร้อม หากลูกมีไข้ ควรงดการฉีดวัคซีนไปก่อน จนกระทั่งลูกหายดีขึ้นก่อนฉีดวัคซีนควรแจ้งให้แพทย์ทราบถึงยาที่แพ้ อาหารที่แพ้ รวมไปถึงวัคซีนที่แพ้ หลังจากฉีดวัคซีน ควรสังเกตอาการของลูกที่โรงพยาบาลอย่างน้อย 30 นาที หากมีอาการแพ้ บวม แดงที่ใบหน้า ปาก หายใจติดขัด หรือมีอาการอื่นแทรกซ้อนเมื่อกลับบ้าน ควรรีบพาลูกไปพบแพทย์ทันที

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- วัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิด สำคัญมากแค่ไหน
- แจกตารางวัคซีนเด็ก แบบฉบับเข้าใจง่าย
- วัคซีนพื้นฐานฟรี ฉีดที่ไหนได้บ้าง สิทธิที่พ่อแม่ต้องรู้

- พาลูกไปฉีดวัคซีนซ้ำ จะเป็นอะไรไหม
- ก่อนพาลูกไปฉีดวัคซีน ต้องเตรียมตัวอะไรบ้าง
- ลูกน้อยไม่ควรฉีดวัคซีนตอนไม่สบาย หรือมีไข้ เพราะอะไร
- อาการแพ้วัคซีนในเด็ก มีอะไรบ้าง

วัคซีนเด็กตั้งแต่แรกเกิด สำคัญมากแค่ไหน

เมื่อทารกน้อยลืมตาโลก นอกเหนือจากนมแม่ แล้วนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยเสริมภูมิคุ้มกันโรคภัยต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น คือการฉีดวัคซีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กแรกเกิด ไปจนถึงอายุ 1 ปี ทารกแรกเกิดในช่วงขวบปีแรกนี้ จะยังไม่มีภูมิคุ้มกันที่เพียงพอที่จะต่อต้านเชื้อโรคต่าง ๆ เมื่อรับเชื้อมา อาจส่งผลร้ายแรงถึงสุขภาพและชีวิตได้

ดังนั้นวัคซีนสำหรับเด็กทารกแรกเกิด จึงจำเป็นมาก ๆ ในการที่จะกระตุ้นเสริมภูมิคุ้มกัน และต้านทานโรคต่าง ๆ ให้กับเด็ก ลดความเสี่ยงในการเสียชีวิต เสี่ยงพิการ และไม่แพร่เชื้อโรคที่เป็นโรคติดต่ออื่น ๆ ให้กับเด็กคนอื่น ๆ อีกด้วย

แจกตารางวัคซีนเด็ก แบบฉบับเข้าใจง่าย

1. วัคซีนพื้นฐาน หรือวัคซีนหลัก

เป็นวัคซีนที่กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคติดต่อในเด็กแห่งประเทศไทย แนะนำให้เป็นวัคซีนขั้นพื้นฐาน ที่ให้เด็กไทยทุกคนจำเป็นต้องได้รับวัคซีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตามวัย เช่น

- **วัคซีนป้องกันโรควัณโรค หรือ BCG Vaccine** เป็นวัคซีนสำคัญที่ทารกหลังคลอดจะต้องได้รับการฉีดก่อนออกจากโรงพยาบาล วัคซีนวัณโรคนี้ฉีดครั้งเดียว ไม่ต้องฉีดซ้ำ ถ้าไม่มีหลักฐานว่าเคยฉีดวัคซีนป้องกันโรควัณโรคมามาก่อนหน้า ควรให้ฉีดวัคซีนนี้ทันที
- **วัคซีนตับอักเสบบี หรือ HBV Hepatitis B Vaccine** วัคซีนชนิดนี้จะได้รับอย่างน้อย 3 เข็ม เข็มแรกฉีดตั้งแต่แรกเกิด เข็มที่ 2 อายุครบ 1 เดือน และเข็มที่ 3 เมื่ออายุครบ 6 เดือน
- **วัคซีนคอตีบ** บาดทะยัก ไอกรน มีแบบชนิดไร้เซลล์ DTaP แทนชนิดทั้งเซลล์ DTwP ได้ทุกครั้ง
สามารถฉีดวัคซีน hexavalent ชนิดไร้เซลล์ และชนิดทั้งเซลล์เมื่ออายุ 2, 4, 6 เดือน ควรฉีดวัคซีนชนิดเดียวกันทุกครั้ง หากไม่สามารถหาชนิดเดียวกันได้ ให้ใช้ชนิดใดแทนก็ได้ สำหรับเข็มกระตุ้น 18 เดือน จะใช้วัคซีน DTwP หรือ DTaP ชนิด pentavalent หรือ hexavalent ก็ได้
สำหรับอายุ 4-6 ปี ใช้ DTwP หรือ DTaP, Tdap ก็ได้
สำหรับอายุ 11-12 ปี ควรรับการฉีด Td, Tdap หรือ TdaP แม้ว่าจะเคยได้รับ Tdap หรือ TdaP เมื่ออายุ 4-6 ปีมาก่อนหน้านี้หรือไม่ หลังจากนั้นควรฉีดกระตุ้นด้วย Td, Tdap หรือ TdaP ทุก 10 ปี
- **วัคซีนฮิบ** เป็นวัคซีนรวมที่มีคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ตับอักเสบบี ฮิบ ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ให้วัคซีนในเด็กในอายุ 2, 4, 6 เดือน และฉีดกระตุ้นสำหรับเด็กที่มี

- ความเสี่ยง เช่น ม้ามทำงานผิดปกติ ไม่มีม้าม ผู้มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- **วัคซีนโพลิโอ หรือ Polio** วัคซีนป้องกันโรคโพลิโอมี 2 ชนิดคือ ในแบบวัคซีนฉีด และหยอดกิน
 - **วัคซีนโพลิโอแบบฉีด** จะให้ 2 ครั้งคือ อายุ 2 เดือน, 4 เดือน และวัคซีนโพลิโอแบบหยอดกิน ตอนอายุ 6 และ 18 เดือนและเมื่ออายุ 4-6 ปี หากใช้วัคซีนโพลิโอแบบฉีดอย่างเดียวตลอดให้เพียง 4 ครั้ง และให้ครั้งเมื่ออายุ 18 เดือน วัคซีนชนิดฉีดสามารถใช้แทนชนิดหยอดกินได้ทุกครั้ง
 - **วัคซีนไข้มองอักเสบเจอี หรือ JE Japanese encephalitis virus** วัคซีนไข้มองอักเสบเจอีแบบเชื้อมีชีวิต เริ่มฉีดอายุ 9 เดือนถึง 12 เดือน และเข็มที่ 2 ตอน 1 ขวบ ถึง 2 ขวบ
 - **วัคซีนไข้มองอักเสบเจอีแบบเชื้อไม่มีชีวิต** ให้วัคซีน 3 ครั้ง เข็มแรกเริ่มต้นที่ 6 เดือนขึ้นไป เข็มที่สอง 1-4 สัปดาห์ถัดมา และเข็มที่สาม 1 ปีตามลำดับ
 - **วัคซีนไข้มองอักเสบเจอีแบบเชื้อไม่มีชีวิต** ให้วัคซีน 3 ครั้ง เข็มแรกเริ่มต้นที่ 6 เดือนขึ้นไป โดยเฉพาะในเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กที่มีความเสี่ยงเป็นโรครุนแรง โรคเรื้อรังอื่น ๆ หรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยให้ฉีดวัคซีนปีละครั้ง ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ช่วงก่อนฤดูฝน

ในกรณีที่เด็กที่อายุน้อยกว่า 9 ปี วัคซีนเข็มแรกและเข็มที่สอง ห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน หากปีแรกฉีดวัคซีนครั้งเดียว ปีต่อมาให้ฉีดวัคซีน 2 ครั้ง หลังจากนั้นสามารถฉีดได้ปีละ 1 ครั้ง

- **วัคซีนเอชพีวี หรือ HPV** เป็นวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ฉีดวัคซีนนี้ในผู้ชายและผู้หญิง อายุ 9-26 ปี เน้นให้ฉีดในอายุ 11-12 ปี ฉีด 3 เข็ม ในเดือนที่ 0, 1-2 และ 6 ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุขให้ฉีดในเด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 ปี หากฉีดในวัยรุ่นที่มีสุขภาพแข็งแรง ให้ฉีด 2 เข็ม ใต้ที่ 0, 6-12 เดือน
- **วัคซีนหัด คางทูม หัดเยอรมัน** ให้ฉีดวัคซีนครั้งแรกอายุ 9-12 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 1 ปี 6 เดือน ในพื้นที่ที่มีรายงานโรคหัดจำนวนน้อย ฉีดเข็มแรกเมื่ออายุครบ 1 ปี
- **วัคซีนหัด คางทูม หัดเยอรมัน** กรณีที่มีการสัมผัสโรคหรือระบาด ให้ฉีดวัคซีนให้เร็วและครบ คือเริ่มฉีดเข็มแรก 6-9 เดือน ฉีดเข็มที่ 2 ซ้ำเมื่ออายุ 12 เดือน และเข็มที่ 3 อายุ 1 ปี 6 เดือน หากเริ่มฉีดเข็มแรกอายุ 9- น้อยกว่า 12 เดือน ฉีดเข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรกอย่างน้อย 3 เดือน หากเด็กได้รับวัคซีน 2 เข็มถือว่าฉีดครบแล้ว
- **วัคซีนโควิด-19** ปรึกษาแพทย์ และดูตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค
- **วัคซีนโรคตา ชนิด monovalent** มี 2 ชนิด คือ human monovalent กิน 2 ครั้ง โดยเริ่มกิน 2 เดือน และ 4 เดือน และ human bovine monovalent กิน 3 ครั้ง 2 เดือน 4 เดือน และ 6 เดือน
- **วัคซีนโรคตาชนิด human-bovine pentavalent** กิน 3 ครั้ง 2 เดือน 4 เดือน และ 6 เดือน
- **วัคซีนโรคตา** สามารถเริ่มให้ครั้งแรก อายุ 6-15 สัปดาห์ครั้งสุดท้ายอายุไม่เกิน 8 เดือน แต่ละครึ่งห่างกันไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์ หรืออาจพิจารณาให้ในเด็กมากกว่าที่กำหนดได้ แต่อายุของเด็กต้องไม่เกิน 2 ปี ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก

2. วัคซีนอื่น ๆ ที่เสริม หรือทดแทน

คือวัคซีนที่เสริมภูมิต้านทานโรคต่าง ๆ ให้ครอบคลุมขึ้นจากวัคซีนขั้นพื้นฐาน หรือทดแทน เช่น

- **วัคซีนนิวโมคอคคัส คอนจูเกต ชนิด PCV วัคซีน ชนิด 10 สายพันธุ์ 13 สายพันธุ์ และแบบ 15 สายพันธุ์** ให้นำวัคซีน 3 ครั้ง อายุ 2 เดือน 4 เดือน 6 เดือน และกระตุ้น 12-15 เดือน ห่างจากเข็มสุดท้ายอย่างน้อย 2 เดือน
- **วัคซีน คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ หรือทั้งเซลล์ หรือดับอักเสบบี โปลิโอ ชนิดฉีด, อีบี** ให้ 3 เข็ม อายุ 2 เดือน 4 เดือน 6 เดือน และฉีดกระตุ้นเข็มที่ 1 อายุ 1 ปี 6 เดือน กระตุ้นเข็มที่ 2 4-6 ปี และอายุ 11-12 ปี กระตุ้นในทุก 10 ปี
- **วัคซีนใช้สมองอักเสบเจอี ชนิดไม่มีชีวิต** ฉีด 3 เข็ม เริ่มฉีดวัคซีนเข็มแรกได้อายุ 6 เดือนขึ้นไป เข็มที่ 2 อีก 1-4 สัปดาห์ และเข็มที่ 3 1 ปี
- **วัคซีนอีวี 71** เป็นวัคซีนชนิดเชื้อไม่มีชีวิต ป้องกันมือเท้าปากจากเชื้อไวรัสอีวี 71 ฉีด 2 เข็มห่างกัน 1 เดือน ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป
- **วัคซีนอีสุกอีใส** ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป โดยฉีดเข็มแรกที่ 12-15 เดือน เข็มที่ 2 18 เดือน ถึง 4 ปี อาจฉีดเข็มที่ 2 ก่อนอายุ 4 ปี ในกรณีที่มีการระบาดของโรคอีสุกอีใส โดยฉีดวัคซีนให้ห่างจากเข็มแรก 3 เดือน, ถ้ามีอายุ 13 ปี ให้ฉีด 2 เข็มห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน
- **วัคซีนใช้เลือดออก live-attenuated chimeric yellow fever dengue** สำหรับผู้ที่เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อน สำหรับผู้ที่ไม่เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อนควรตรวจเลือดก่อน แนะนำให้ฉีดในผู้ที่ตรวจเลือดพบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อเดงกี วัคซีนชนิดนี้ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 6-45 ปี ทั้งหมด 3 เข็มในช่วง 0 เดือน 6 เดือน 12 เดือน
- **วัคซีนใช้เลือดออก live-attenuated dengue2-dengue** สำหรับผู้ที่เคยเป็น หรือไม่เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อน ไม่จำเป็นต้องตรวจภูมิ ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 4-60 ปี ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 3 เดือน
- **วัคซีนพิษสุนัขบ้าก่อนการสัมผัสโรค** ฉีดวัคซีนให้กับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ หรือสุนัข กัด ฉีดได้ทุกอายุ โดยฉีด 2 ครั้ง แต่ละครั้ง ฉีดห่างกันอย่างน้อย 7 วัน หรือ 21 วัน
- **วัคซีนดับอักเสบบี** วัคซีนดับอักเสบบีชนิดไม่มีชีวิต ฉีดทั้งหมด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป, วัคซีนดับอักเสบบีชนิดมีชีวิต ฉีดเข็มเดียว และใช้แทนวัคซีนชนิดเชื้อไม่มีชีวิต ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 18 เดือนขึ้นไป เด็กที่จำเป็นต้องเดินทาง หรืออยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคดับอักเสบบี สามารถให้วัคซีนเชื้อไม่มีชีวิตได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือน ไม่นับวัคซีนเข็มที่ฉีดก่อนอายุ 1 ปี และต้องฉีดใหม่หลังอายุ 1 ปี
- **วัคซีนไข้หวัดใหญ่ หรือ Influenza Vaccine** เข็มแรกเริ่มได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป โดยเฉพาะในเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กที่มีความเสี่ยงเป็นโรครุนแรง โรคเรื้อรังอื่น ๆ หรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยให้ฉีดวัคซีนปีละครั้ง ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ช่วงก่อนฤดูฝน วัคซีนไข้หวัดใหญ่ชนิดที่ผลิตจากเซลล์ ไม่ใช่ไข่ไก่ฟัก ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป

ตารางวัคซีนจำเป็นเด็ก ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 12 ปี

อายุ	วัคซีนพื้นฐาน
วัยแรกเกิด	- ดับอักเสบบี ครั้งที่ 1 - วัณโรคบีซีจี
1 เดือน	- ดับอักเสบบี ครั้งที่ 2 - คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 1
2 เดือน	- โปลิโอชนิดฉีด ครั้งที่ 1 - อีบี ครั้งที่ 1 - ไรต้า ครั้งที่ 1

4 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 2 - โปลิโอชนิดฉีด ครั้งที่ 2 - อีบี ครั้งที่ 2 - โรต้า ครั้งที่ 2
6 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ ครั้งที่ 3 - โปลิโอ ชนิดกิน - อีบี ครั้งที่ 3 - โรต้า ครั้งที่ 3 - ไขหวัดใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง เด็กอายุต่ำกว่า 9 ปี ให้ 2 ครั้งห่างกัน 1 เดือน - โควิด 19 ดูคำแนะนำในการฉีดตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขและราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
9 - 12 เดือน	- หัด คางทูม หัดเยอรมัน ครั้งที่ 1 - ใช้สมองอกเสบเจอี ชนิดเชื่อมมีชีวิต ครั้งที่ 1
18 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 1 - โปลิโอชนิดกิน กระตุ้น ครั้งที่ 1 - หัด คางทูม หัดเยอรมัน ครั้งที่ 2
2 ปี - 2 ปีครึ่ง	- ใช้สมองอกเสบเจอี ชนิดเชื่อมมีชีวิต ครั้งที่ 2
4 - 6 ปี	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดทั้งเซลล์ ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 2 - โปลิโอชนิดกิน กระตุ้น ครั้งที่ 2
11 - 12 ปี	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน Td กระตุ้นทุก 10 ปี - เอชพีวี เด็กหญิงประถม 5 ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน

ตารางวัคซีนอื่น ๆ วัคซีนที่อาจให้เสริมหรือทดแทน ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 15 ปี

อายุ	วัคซีนเสริม
2 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตั๊กอ็อกเสบบี , โปลิโอชนิดฉีด , อีบี ครั้งที่ 1 - นิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต ครั้งที่ 1 - โรคพิษสุนัขบ้า เริ่มได้ในทุกอายุ ฉีดวัคซีน 2 ครั้ง อย่างน้อย 7 วัน หรือ 21 วัน
4 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตั๊กอ็อกเสบบี , โปลิโอชนิดฉีด , อีบี ครั้งที่ 2 - นิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต ครั้งที่ 2 - คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ หรือ ชนิดทั้งเซลล์ , ตั๊กอ็อกเสบบี , โปลิโอชนิดฉีด , อีบี ครั้งที่ 3 - นิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต ครั้งที่ 3
6 เดือน	- ใช้สมองอกเสบเจอี ชนิดเชื่อมมีชีวิต ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์ และ ใช้สมองอกเสบเจอี ชนิดเชื่อมมีชีวิต ครั้งที่ 3 อีก 1 ปี - อีวี 71 2 ครั้ง ห่างกัน 1 เดือน - ไขหวัดใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง การให้วัคซีนไขหวัดใหญ่ในเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปี ให้ 2 เข็ม ห่างกัน 1 เดือน

12-15 เดือน	- นิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต ครั้งที่ 4 - ตั๊กอ็อกเสบเอ ชนิดไม่มีชีวิต 2 ครั้ง ห่างกัน 6-12 เดือน ชนิดมีชีวิต ฉีดครั้งเดียว อายุ 18 เดือนขึ้นไป - อีสุกอีใส หรือ วัคซีนรวม หัด คางทูม หัดเยอรมัน อีสุกอีใส ครั้งที่ 1
18 เดือน	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ , โปลิโอชนิดฉีด ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 1 - ฮิบครั้งที่ 4 - อีสุกอีใส หรือ วัคซีนรวม หัด คางทูม หัดเยอรมัน อีสุกอีใส ครั้งที่ 2
4 – 6 ปี	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ , โปลิโอชนิดฉีด ฉีดกระตุ้น ครั้งที่ 2 หรือ Tdap - ไข้เลือดออก เริ่มต้นที่อายุ 4 ปี วัคซีนไข้เลือดออก 2 หรือ 3 เข็ม ขึ้นอยู่กับชนิดวัคซีน
9 ปี	- เอชพีวี 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน
11 - 12 ปี	- คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน Tdap หรือ TdaP ต่อไป Td หรือ Tdap/TdaP ทุก 10 ปี

วัคซีนพื้นฐานฟรี ฉีดที่ไหนได้บ้าง สิทธิที่พ่อแม่ต้องรู้

คุณพ่อคุณแม่ สามารถพาเด็ก ๆ รับวัคซีนพื้นฐานได้ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เช่น โรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

พาลูกไปฉีดวัคซีนช้า จะเป็นอะไรไหม

เมื่อคุณพ่อคุณแม่ ไม่สามารถพาลูกมารับวัคซีนได้ตามเวลา หรือพามาล่าช้า สามารถพาลูกไปรับวัคซีนย้อนหลังได้ เช่น มารับวัคซีนช้า ไม่ตรงตามกำหนด และเป็นวัคซีนเข็มแรก สามารถรับวัคซีนได้เลย หากพาลูกไปรับวัคซีน เข็มที่ 2 ล่าช้า ก็สามารถพาลูกไปรับวัคซีนต่อได้เลยเช่นกัน โดยไม่ต้องฉีดซ้ำเข็มแรกใหม่

ก่อนพาลูกไปฉีดวัคซีน ต้องเตรียมตัวอะไรบ้าง

- เช็คตารางวันขึ้นเด็ก ว่าต้องฉีดเมื่อไหร่ ควรไปให้ตรงนัด เตรียมสมุดวัคซีน หรือสมุดบันทึกสุขภาพของลูกไปด้วยทุกครั้ง
- หากลูกมีไข้ ไม่สบาย ควรเลื่อนนัดไปก่อน

- หากลูกเคยมีอาการแพ้วัคซีนชนิดใดมาก่อน ควรแจ้งให้พยาบาล และแพทย์ทราบก่อนทุกครั้ง
- หากลูกมีโรคประจำตัว แพ้ยา แพ้อาหาร ควรแจ้งให้พยาบาล และแพทย์ทราบก่อนทุกครั้ง

ข้อควรระวังหลังการฉีดวัคซีนของลูก

- เมื่อฉีดวัคซีนแล้ว ควรรอดูอาการของลูกหลังฉีดวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที เพื่อรอดูว่ามีผลข้างเคียง หรือมีอาการแพ้หรือไม่
- ควรเช็กสมุดจดบันทึกว่าคุณหมอได้ลงบันทึก วัน เวลา ที่ฉีดชนิดวัคซีนให้ครบ
- หลังฉีดวัคซีน เมื่อลูกกลับบ้านอาจมีไข้ ควรสังเกตอาการของลูกให้ดี หากลูกมีไข้ให้ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวลูก วัดไข้เป็นระยะ หากมีไข้ควรใช้ยาลดไข้ตามที่แพทย์ให้มา และรับประทานตามคำแนะนำของแพทย์เท่านั้น โดยไม่ซื้อยามาทานเอง
- หากลูกมีอาการบวม แดง บริเวณที่ฉีดวัคซีน ให้บรรเทาด้วยการประคบเย็น หากมีอาการบวมมากจนเกิดหนอง ให้รีบไปพบแพทย์
- หากมีผื่น บวมรอบดวงตา รอบคอ หายใจไม่ออก หรือมีอาการผิดปกติใด ๆ หลังฉีดวัคซีน ให้รีบพาไปพบแพทย์ด่วน

ลูกน้อยไม่ควรฉีดวัคซีนตอนไม่สบาย หรือมีไข้ เพราะอะไร

หากเช็ктารางวัคซีนเด็กแล้วพบว่า วันที่มีนัดฉีดวัคซีนลูกมีอาการไม่สบาย เจ็บป่วย มีไข้สูง ไม่ควรให้ฉีดวัคซีน เพราะวัคซีนบางชนิดหลังฉีดอาจเกิดอาการข้างเคียงได้

อาการแพ้วัคซีนในเด็ก มีอะไรบ้าง

หลังจากฉีดวัคซีน เป็นช่วงเวลาที่สำคัญ ที่คนเป็นพ่อแม่ไม่ควรปล่อยปละละเลย เพราะในเด็กบางรายอาจเกิดอาการแพ้วัคซีนขึ้นได้ อาการแพ้วัคซีนแบ่งเป็น อาการแพ้แบบเฉียบพลัน และ อาการแพ้ไม่เฉียบพลัน

1. อาการแพ้เฉียบพลัน

จะมีอาการตาบวม ปากบวม หายใจไม่ออก หรือปวดท้อง เกิดได้ไม่กี่นาทีถึงชั่วโมงหลังจากได้รับการฉีด จากการแพ้ส่วนประกอบในวัคซีนหรือจากกระบวนการผลิต เช่น ไข่ไก่ นมวัว ยีสต์ เจลาติน

2. อาการแพ้ไม่เฉียบพลัน

เช่น มีก้อนใต้ผิวหนังตรงจุดที่ฉีด บวมแดง มีผื่นแดงตามตัว แสดงอาการ 2-8 ชั่วโมงหลังการฉีด หรือ 48 ชั่วโมง

อาการแพ้วัคซีนสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เพื่อความปลอดภัยและความสบายใจของคุณพ่อคุณแม่ หากลูกมีอาการผิดปกติใด ๆ ที่คุณพ่อคุณแม่มั่นใจ แนะนำให้พาลูกน้อยไปพบคุณหมอค่ะ

นอกจากอาหารเสริมภูมิคุ้มกันที่ช่วยให้ลูกสุขภาพดี แล้ว วัคซีนพื้นฐาน และ วัคซีนเสริม มีความสำคัญในการเป็นเกราะป้องกันโรคต่าง ๆ ให้ลูก และยังช่วยลดการเจ็บป่วยรุนแรง พิการ และเสียชีวิตในเด็กได้ด้วย ดังนั้น จะเป็นการดีหากผู้ปกครอง คุณพ่อคุณแม่พาเด็ก ๆ เข้ารับวัคซีนตามวัยให้ครบตามที่ กระทรวงสาธารณสุข และสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทยแนะนำ หากมีข้อสงสัยใด ๆ ควรปรึกษากุมารแพทย์ใกล้บ้าน เพื่อสุขภาพ และพัฒนาการที่ดีของลูก

*นมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมทั้ง แอลฟาแล็ค [แอลฟาแล็คตัลบูมิน] และ สฟิงโกไมอีลิน

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่

- สฟิงโกไมอีลิน และ แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน คืออะไร สำคัญอย่างไรต่อสมองลูกน้อย
- DHA สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองของลูกน้อย
- 2'-FL คืออะไร ? รู้จัก 2'-FL โอลิโกแซคคาไรด์ในนมแม่ (HMOs)
- นานนมเหลือง ที่มี แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองจากแม่สู่ลูก
- ลูกเป็นโรคภูมิแพ้ คุณแม่รับมือภูมิแพ้ในเด็กได้อย่างไร
- ลูกอ้วก ไม่มีไข้ ท้องเสีย เกิดจากอะไร คุณพ่อคุณแม่ รับมืออย่างไรดี
- อาการทารกท้องอืด พร้อมวิธีป้องกันและวิธีดูแลทารกท้องอืด
- สื่อจากระทารก สีแบบไหนปกติ สีแบบไหนที่คุณแม่ต้องระวัง
- ลูกอุจจาระสีเขียวอันตรายไหม อีทารกสีเขียวบ่งบอกอะไรได้บ้าง
- ลูกท้องเสียให้กินอะไรดี ลูกท้องเสียก็วันหาย อาการแบบไหนเรียกรุนแรง
- ทารกไม่ถ่ายก็วันผัดปกติ ทารกตดบ่อย ลูกน้อยควรกินอะไรให้ขับถ่ายง่าย
- ทารกอุจจาระเป็นเม็ดมะเขือ อุจจาระเป็นเม็ด พร้อมวิธีป้องกันเบื้องต้น
- ทารกอุจจาระมีมูก ลูกท้องเสียถ่ายมีมูกเลือด แบบไหนที่ต้องระวัง
- วิธีนวดท้องให้ทารกถ่าย สำหรับลูกน้อยที่ท้องผูก ไม่ยอมถ่ายหลายวัน
- ลูกปวดท้องตรงสะดือเป็น ๆ หาย ๆ เกิดจากอะไร พร้อมวิธีดูแลทารกปวดท้อง

อ้างอิง:

1. ลูกน้อยแข็งแรง ด้วยการรับวัคซีนพื้นฐานตั้งแต่แรกเกิด - 1 ปี, โรงพยาบาลนครธน
2. วัคซีนสำหรับเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดต้องฉีดอะไรบ้าง, โรงพยาบาลเด็กสินแพทย์
3. ตารางการรับวัคซีนสำหรับลูกน้อย, โรงพยาบาลพิษณุเวช
4. วัคซีนพื้นฐานสำหรับเด็ก, สมาคมโรคติดต่อในเด็กแห่งประเทศไทย
5. การเตรียมตัวก่อนฉีดวัคซีน, โรงพยาบาลเปาโล
6. ไขข้อข้องใจ...ทำไมหลังฉีดวัคซีนลูกถึงเป็นไข้, โรงพยาบาลเปาโล
7. เรื่องที่คุณแม่ควรรู้ เมื่อลูกต้องฉีดวัคซีน, โรงพยาบาลขอนแก่น ราม
8. อาการแพ้วัคซีนแบบรุนแรงในลูกน้อย, โรงพยาบาลกรุงเทพ
9. ไขใจอาการ “แพ้วัคซีน”, โรงพยาบาลบีเอ็นเอช
10. วัคซีนในเด็ก, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
11. วัคซีนพื้นฐานสำหรับเด็กแรกเกิด- 12 ปีที่พ่อแม่ต้องรู้, โรงพยาบาลเปาโล
12. ตารางการให้วัคซีนในเด็กไทย แนะนำโดย สมาคมโรคติดต่อในเด็กแห่งประเทศไทย 2567, สมาคมโรคติดต่อแห่งประเทศไทย

อ้างอิง ณ วันที่ 2 เมษายน 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์

โปรโมชั่น